

Je to hezký umět česky!

Čeština pro gymnázia 3

Tematická textová učebnice

STAATSMINISTERIUM
FÜR KULTUS

Freistaat
SACHSEN

Je to hezký umět česky!

Čeština pro gymnázia 3

Tematická textová učebnice

Antošová * Jäger * Pazderová

STAATSMINISTERIUM
FÜR KULTUS

Freistaat
SACHSEN

Impressum

AUTORINNEN

PaedDr. Jarmila Antošová, Ph.D., Hradec Králové
Mgr. Dagmar Jäger, Dresden
Mgr. Petra Pazderová, Pirna

GRAPHISCHE GESTALTUNG

Mgr. Petra Pazderová, Pirna

Naše upřímné poděkování za podporu a spolupráci při vzniku učebnice patří našim rodinám, paní Dittmann a ostatním přátelům.

REDAKTIONELLE BETREUUNG

Sächsisches Bildungsinstitut
Dresdner Straße 78 c
01445 Radebeul
www.saechsisches-bildungsinstitut.de

HERAUSGEBER

Sächsisches Staatsministerium für Kultus
Carolaplatz 1
01097 Dresden
www.smk.sachsen.de

HERSTELLUNG UND DRUCK

MAXROI Graphics GmbH
Demianiplatz 27/28
02826 Görlitz

Freigegeben durch das Sächsische Staatsministerium für Kultus im Dezember 2009.
Redaktionelle Überarbeitung und Nachdruck 2012.

Alle Rechte beim Herausgeber.

Je to hezký umět česky!

Tematická textová učebnice *Je to hezký umět česky!* je určena pokročilejším žákům se znalostmi češtiny na jazykové úrovni A2, popř. A2+ Společného evropského referenčního rámce. Materiál vychází z principů Evropského portfolia jazyků a je v souladu se saskými osnovami pro češtinu jako cizí jazyk. Vede k dosažení jazykové úrovně B1, popř. B1+. Nejedná se o klasickou učebnici, nýbrž o komplex tematicky orientovaných textů doplněný pestrou škálou cvičení k rozvoji a upevňování řečových dovedností. Texty jsou na sobě nezávislé, proto je možno jejich pořadí měnit nebo volit texty různé obtížnosti dle jazykové úrovně žáků. Předpokládá se intenzivní práce se slovníky. Pro detailní práci s texty se doporučuje texty kopírovat a umožnit žákům podtrhávání, barevné značení, vpisování poznámek apod. Řadu textů lze použít jako základ pro projektové vyučování. Řečové kompetence žáků jsou rozvíjeny na základě různorodých autentických textů – textů literárních, novinových článků i originálních prací žáků. Důraz je kladen na aktivní užívání češtiny. Textová gramatika je pouze doplňujícím elementem a přispívá k rozvoji vyjadřovacích schopností žáků na vyšší jazykové úrovni. V řadě textů se uplatňují mezipředmětové aspekty. Jsou prohlubovány a upevňovány znalosti žáků o České republice, zejména v oblasti reálií, školství, vědy, kultury a umění. Součástí učebnice je CD s nahrávkami vybraných textů a příručka pro učitele s metodickými pokyny, klíčem k vybraným cvičením a tematickou slovní zásobou k jednotlivým kapitolám.

Přejeme vám příjemné a produktivní chvíle při práci s touto učebnicí, protože je to hezký umět česky!

Autorky

Es ist schön, Tschechisch zu können!

Das thematische Textbuch *Es ist schön, Tschechisch zu können!* ist bestimmt für Schülerinnen und Schüler mit Tschechischkenntnissen auf dem Sprachniveau A2 bzw. A2+ des Gemeinsamen europäischen Referenzrahmens. Das Material entspricht den Prinzipien des europäischen Sprachenportfolios und steht im Einklang mit dem sächsischen Lehrplan für Tschechisch als Fremdsprache. Es führt zum Erwerb des Sprachniveaus B1 bzw. B1+. Es handelt sich nicht um ein klassisches Lehrbuch, sondern um eine thematisch orientierte Textsammlung, ergänzt durch Übungen zur Entwicklung und Festigung der Sprachfertigkeiten. Die Texte sind voneinander unabhängig, deshalb ist es möglich, deren Reihenfolge zu verändern oder Texte unterschiedlichen Schwierigkeitsgrades nach dem Sprachniveau der Schüler zu wählen. Eine intensive Arbeit mit Wörterbüchern wird vorausgesetzt. Für eine detaillierte Textarbeit wird empfohlen, die Texte zu kopieren, um den Schülern das Unterstreichen, farbiges Hervorheben, Hineinschreiben von Bemerkungen u. Ä. zu ermöglichen. Eine Reihe von Texten lässt sich als Grundlage für den Projektunterricht verwenden. Die Sprachkompetenz der Schülerinnen und Schüler wird auf der Grundlage verschiedener authentischer Texte entwickelt – literarische Texte, Zeitungsartikel und Originalarbeiten der Schüler. Hauptaugenmerk liegt auf der aktiven Verwendung der tschechischen Sprache. Die Grammatik in den Texten ist nur ergänzendes Element und trägt zur Entwicklung der Ausdrucksfähigkeit der Schüler auf einem höheren Sprachniveau bei. Eine Reihe von Texten weist fächerverbindende Aspekte auf. Die Kenntnisse der Schüler über die Tschechische Republik werden vertieft und gefestigt, vor allem auf den Gebieten des Schulwesens, der Wissenschaft, der Kultur und der Kunst. Beigefügt sind eine CD mit Aufnahmen ausgewählter Texte und ein methodisches Handbuch mit methodischen Hinweisen, Lösungen zu ausgewählten Übungen und thematischem Wortschatz zu einzelnen Kapiteln.

Wir wünschen euch eine angenehme und produktive Zeit mit diesem Buch, weil ***es schön ist, Tschechisch zu können!***

Die Autorinnen

Obsah			Str.
Úvod			1
Obsah			2
Téma 1	Rodinný život		7
	1. Úvod: Rodinné album		7
	2. Poslech: Báseň Křik (<i>Ludvík Aškenázy</i>)		7
	3. Čtení: Příchod na svět (<i>František Nepil</i>)		8
	4. Čtení: Dědeček a babička (<i>František Nepil</i>)		8
	5. Mluvení: Dotazník Znáš se dobře?		9
	6. Gramatika: Osobní zájmena (personalia)		10
	7. Poslech: Jak česká rodina tráví víkend?		10
	8. Gramatika: Substantivum „kuře“		12
	9. Čtení: Domácí mazlíčci		13
	10. Mluvení: Jak řeknete ...?		14
	11. Čtení: Otec jde do školy (<i>Ivan Kraus</i>)		14
	12. Kreativní psaní		15
Téma 2	Škola a vzdělání		16
	1. Úvod: Škola dnes		16
	2. Poslech: Mýty a fakta o českých školách		17
	3. Čtení: Škola dříve		17
	4. Mluvení: Vesnická škola v 19. století - komentář k obrazu		19
	5. Mluvení: Učitel národů J. A. Komenský		20
	6. Čtení: Biflování faktů není moudrost (<i>Jan Čulík</i>)		20
	7. Poslech: Báseň Špti (<i>Miloš Kratochvíl</i>)		22
	8. Poslech: Kouzelná obálka (<i>Radek Daniel</i>)		22
	9. Mluvení: Jak řeknete ...?		23
	10. Mluvení: Efektivní učení		24
	11. Kreativní psaní		24
Téma 3	Životopis		25
	1. Úvod: Etapy života		25
	2. Čtení: Životopisy významných osobností		26
	3. Poslech: Životopis Alfonse Muchy		28
	4. Psaní: Psaní životopisu		29
	4a. Poslech: Životopis Jirky Havlíčka		29
	5. Čtení: Lenka na letišti (<i>Martina Drijverová</i>)		30
	6. Psaní: Žádost o přijetí na školu		31
	7. Gramatika: Přivlastňovací zájmena (posesiva)		33
	8. Mluvení: Jak řeknete ...?		34
	9. Kreativní psaní		34

			Str.
Téma 4	Povolání		35
	1. Úvod: Zajímavá povolání		35
	2. Mluvení: Různé profese		36
	3. Čtení: Jak jsem začal psát (<i>Ivan Klíma</i>)		37
	4. Mluvení/Psaní: Charakterové vlastnosti		39
	5. Poslech: Jak jsem se chtěl stát ... (<i>Vladimír Suchánek</i>)		41
	6. Kreativní psaní		41
Téma 5	Cestování		42
	1. Úvod: Cestování metrem		42
	2. Poslech: Pravidla chování ve veřejné dopravě		43
	3. Mluvení: Jak řeknete ...?		44
	4. Čtení: Příběh s revizorem (<i>Jiří Suchý</i>)		45
	5. Poslech: Řidičský průkaz v patnácti letech? (<i>Radim Vaculík</i>)		46
	6. Čtení: Cestování autostopem (<i>Miroslav Horníček</i>)		48
	7. Kreativní psaní		49
Téma 6	Cesty do (ne)známa		50
	1. Úvod: Znáš dobře Českou republiku?		50
	2. Gramatika: Stupňování adjektiv a adverbí		51
	3. Gramatika: Kondicionál		52
	4. Poslech: Dovolená mých snů		53
	5. Gramatika: Obyvatelé zemí		54
	6. Čtení: Mongolsko (<i>Milena Holcová</i>)		54
	7. Poslech: Cestovatel Dr. Emil Holub		55
	8. Čtení: Mezi trpaslíky Bambuti (<i>Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund</i>)		56
	9. Čtení: Cestování Hanzelky a Zikmunda		58
	10. Čtení: Báseň O cestě tam a zpátky (<i>Ludvík Středa</i>)		59
	11. Kreativní psaní		60
Téma 7	Příroda a životní prostředí		61
	1. Úvod: Znečištěná příroda		61
	2. Čtení: Kam s odpady		61
	3. Mluvení: Problematika životního prostředí		62
	4. Gramatika: Trpný rod (pasivum)		63
	5. Mluvení: Jak řeknete ...?		63
	6. Poslech: Globální oteplování		64
	7. Čtení: Ohrožení vodou		65
	8. Poslech: Příběh ledního medvěda Wilhelma		66
	9. Čtení: Milovníkům přírody do ouška (<i>Jiří Žáček</i>)		67
	10. Kreativní psaní		67

		Str.
Téma 8	Sport	68
1.	Úvod: Radosti a starosti při sportech	68
2.	Mluvení: Druhy sportů	69
3.	Poslech: Báseň Létání (<i>Miloš Kratochvíl</i>)	70
4.	Poslech: Český sport	70
5.	Čtení: Něco víc o sportech (fotbal, jóga)	71
5c	Poslech: O judu a jeho historii	73
6.	Gramatika: Číslovky (numeralia)	73
7.	Poslech: Udrž si postavu	74
8.	Gramatika: Rozkazovací způsob (imperativ)	74
9.	Mluvení: Jak řeknete ...?	75
10.	Čtení: Holka v kokpitu (<i>Ondřej Stratilík</i>)	75
11.	Poslech: Čím dál rychleji, výše a dále ...	77
12.	Čtení: Něco víc o adrenalinových sportech	78
13.	Mluvení: Komentář k fotografii	80
14.	Kreativní psaní	80
Téma 9	(Ne)zdravý způsob života	81
1.	Úvod: Potravinová pyramida	81
2.	Mluvení: Zdravá výživa	81
3.	Gramatika: Zdrobněliny (deminutiva)	82
4.	Poslech: Jezte čokoládu, budete zdraví!	83
5.	Čtení: Z historie čokolády	83
6.	Čtení: Rekordy za cenu zdraví	84
7.	Čtení: Metráček (<i>Stanislav Rudolf</i>)	85
8.	Gramatika: Duál	86
9.	Čtení: Anorexii a bulimií trpí čím dál mladší děti	87
10.	Poslech: Bludný kruh	88
11.	Čtení/Poslech: Jak Aleš onemocněl (<i>Vojtěch Steklač</i>)	88
12.	Mluvení: Jak řeknete ...?	89
13.	Mluvení/Psaní: Pacienti	89
14.	Mluvení: Přibývající závislosti	90
15.	Mluvení: Mládež a cigarety	90
16.	Čtení: Mládež a drogy	91
17.	Čtení: Memento (<i>Radek John</i>)	92
18.	Mluvení: Závislosti	93
19.	Kreativní psaní	93
Téma 10	Média a komunikace	94
1.	Úvod: Televize – člen rodiny	94
2.	Poslech: Vliv televize na děti	94
3.	Čtení: Televize nebo počítač v dětském pokoji	95
4.	Čtení: Jak je těžké vybrat si správné povolání (<i>Vojtěch Steklač</i>)	95
5.	Čtení: Média všeobecně	97
6.	Čtení: Komunikace dříve a nyní	97

		Str.
7.	Mluvení/Psaní: Počítače dříve a dnes	98
8.	Čtení: Internet především!?	99
9.	Poslech: Skryté nebezpečí internetu	100
10.	Mluvení: Statistika aktivit	100
11.	Mluvení: Jak se řekne ...?	101
12	Poslech: Mobilní telefony	101
13.	Čtení: Informace z tisku	102
14.	Čtení: Já to normálně nečtu (<i>Rudolf Křest'an</i>)	103
15.	Čtení: Budoucí knihovny: Multimediální chrámy (<i>Luděk Zdražil</i>)	104
16.	Kreativní psaní: Kniha – nejlepší přítel člověka	105
Téma 11	Umění	106
1.	Úvod: Moderní umění	106
2.	Čtení: Graffiti	106
3.	Čtení: Umělec v 15. století kontra umělec v 21. století	107
4.	Mluvení: Citáty slavných lidí	109
5.	Čtení: České výtvarné umění – portréty umělců	109
6.	Čtení: České literární umění	111
7.	Čtení: České filmové umění	113
8.	Čtení: České divadelní umění	114
8a	Poslech: Rozhovor Hurvínka a Máničky (<i>Helena Štáchová</i>)	115
9.	Mluvení: Jak řeknete ...?	115
10.	Gramatika: Ukazovací zájmena (demonstrativa)	116
11.	Mluvení: Jak řeknete ...?	117
12	Poslech/Čtení: České hudební umění	117
13.	Mluvení: Osobnosti české kulturní scény	118
Téma 12	(Ne)známá Česká republika	119
1.	Úvod: Co víš o České republice?	119
2.	Čtení: Základní údaje o České republice	119
3.	Čtení: Symboly České republiky	121
4.	Čtení: Zajímavosti o České republice	122
5.	Gramatika: Pomnožná substantiva (pluralia tantum)	125
6.	Mluvení: Jak řeknete ...?	126
7.	Čtení: Pověsti	127
8.	Čtení: Kvíz o České republice	130
9.	Kreativní psaní	133
Příloha	České dějiny v obrazech	134
1.	Praotec Čech	134
2.	Libuše a Přemysl	135
3.	Kníže Václav	137
4.	Karel IV.	139

			Str.
	5.	Jan Hus	140
	6.	Jan Žižka	142
	7.	J. A. Komenský	144
Transkripce			146
Přehled gramatiky			157
Přehled řečových prostředků a operátorů			169
Prameny - texty			172
Prameny - obrazový materiál			174

1. Rodinné album

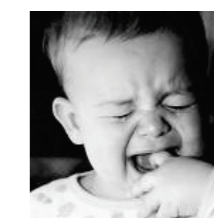
Prohlédni si fotografie a popiš místo, osoby a situaci.

Na obrázku je ... osob. Vlevo vidíme ... / Vpravo stojí ... Dole leží ...
 ... dělá ... Maminka / tatínek ... má na sobě ...
 Dceři je ... let, synovi ... let. Je léto/zima/..., protože ...
 Myslím si, že ... je (ne)šťastná, protože ... (ne)chce, aby ...

2. Báseň „Křik“

- Přečti si básničku.
- Řekni, co je pro člověka od začátku jeho života důležité.
- Poslechni si báseň a nauč se ji nazpaměť.

Křik¹

Ludvík Aškenázy

Člověk se narodí, a hned křičí.	Ve slušném století?
Nikdo mu nerozumí,	Nevedu náhodou válku ³ ?
ale všechny potěšil.	Je tady zrušeno ⁴ otroctví ⁵ ?
Tady jsem já! řve ² člověk,	Mám správnou barvu kůže ⁶ ?
přišel jsem žít.	Vhodný původ ⁷ ?
Jsem tu dobře?	Smím dýchat?
Narodil jsem se u dobrých lidí?	Tak děkuju.

Ludvík Aškenázy

- ✓ 1921 - 1986
- ✓ český prozaik a dramatik
- ✓ autor knih pro děti

Slovíčka

křik ¹ - Geschrei	válka ³ - Krieg	otroctví ⁵ - Sklaverei	původ ⁷ - Ursprung
řvát ² - schreien	zrušit ⁴ - aufheben	kůže ⁶ - Haut	

Je to hezký umět česky!

Čeština pro gymnázia 3

Tematická textová učebnice

Textová učebnice je určena

- žákům od 13 let se znalostmi češtiny na jazykové úrovni A2 / A2+ Společného evropského referenčního rámce

Textová učebnice

- vychází z Evropského portfolia jazyků
- je v souladu se saskými osnovami pro češtinu jako cizí jazyk
- vede k dosažení jazykové úrovně B1 / B1+
- pracuje s autentickými a upravenými texty
- na základě textů rozvíjí všechny řečové kompetence
- je orientována na aktivní užívání češtiny
- prohlubuje komunikativní užití textové gramatiky
- prohlubuje znalosti reálií České republiky
- uplatňuje mezipředmětové aspekty

Doprovodný materiál

CD s texty
Příručka pro učitele